

ne nevarnost pa se še vsled dveh okoliščin posveti poveča: čas žetve pada po navadi v leto vročine in nje sledče suše, katera povzroči spet pomanjkanje vode. Suša odpira besnim plamenam vse diri, pomanjkanje vode pa jemlje možnost, plamenam odločno nasproti stopiti.

Kako nastane ogenj? — Edino zaradi lahko-neskladnega ravnanja z ognjem ali zaradi zločinskega dejanja blaznih ljudi. Da se kaj samo ob tem name, je pri današnji vrsti gospodarskih poslopij, kjer je devolj za zrak skrbljeno, skozi izključeno.

Neprevidno, lahkomiselno ravnanje! Vsa pot so potrošena s slamo. Treba je le gorečo užigalico, konec cigare, pepela iz pipe proč vreči in lahko nastane velikanski požar, ki spravi dovesko eksistenco in življenje v nevarnost. Iako ne nastanejo samo hišni požari, marveč tudi poljski, travniški ter gozdni požari skoraj izključno zaradi neprevidnosti izprehajevalcev. Tako naj bi si vsled tega pred očmi držal, iako splošno nevarno je neprevidno ravnanje z ognjem in lučjo. "Oj, da bi se vsakdo vsaki dan in sledče temeljne stavke spominjal:

1. Pazi pri kadejnu! Najedostavjeva navodila reda ti prepojevo, da onesnaženje s proč vrzitimi užigalicami, osniki smodk ali pepelom iz pipe; ali v stanovanju napravi lahko metlja takoj red. Bodti pa tudi v prostem previden, kjer je tam tvoja nevidnost lahko za mnoge nevarna. Ako si dovolj kadil, potem pazi, da ostanki tvoje zabave ne provzročijo bede!

2. Ne kupuj žveplenk! Pač ti dajo vse užigalice marsikateri dobiček, ali one maju tudi nevarnost, da se jako hitro vnamejo, tako le eno zgubiš.

3. Ne rabi nikjer odprte luči! Ne v hlevu, ne v gospodarskem poslopiju, ne v leti in ne na stranišču. Ena sama slavnica, ena pripovina, en košček papirja povzroči pri odprtih lučih lahko požar.

4. Bodti previden pri rabi snovi, ti se lahko vnamejo, kakor n. pr. pri duhu, masti, limu, spiritu, petroleju, bencinu, karbidu itd.

5. Ne pusti nikdar otroke brez usacega nadzorstva v hiši!

6. Ne pusti slame okoli svoje hiše po tleh ležati!

7. Predno greš spati, preglej še enkrat vse kote tvojega posestva!

8. Drži si ojstrega domačega pasa, da te obvari pred neznanimi dvomljivimi postopki!

9. Zapovej vsem, ki so v hiši, isto previdnost gledo ognja, tako dašti poslom, poletnim gostom itd.

10. Ne zamudi tvojega posestva sametno proti požaru zavarovati!

Ti stavki veljajo v prvi vrsti zato, da se ogenj prepreči. Ako pa ogenj vkljub tej previdnosti nastane, potem naj sledede določbe resnemu delu požarnih bramb pomagajo:

1. Ponoči naj bode dverišče prosto od vnov in poljedelskega orodja.

2. Prostor za uvoz naj bode vedno prost,

tako da zamore v potrebnem slučaju požarna bramba takoj in neovirana do dela priti.

3. Vodnjak naj se lahko odkrije; ne dajaj na vodnjak posode in druge predmete.

4. Vrata pri hiši in v hlevu naj se lahko in hitro odprejo.

Zdaj še par besed o požarni brambi sami. Krasni napredok, ki so ga požarne brambe avstrijske od 1. 1870 naprej doživele, vidimo jasno iz številki: Leta 1870 bilo je v Avstriji samo 331 požarnih bramb; do leta 1906 naraslo je to število na 11.000 s skupno 400.000 možimi. V mnogih krajih so poleg domačih požarnih bramb tudi fabriške in je v takih krajih lahko proti nevarnosti požara nastopiti. Drugače je v krajih, kjer ima 3 do 5 in še več vasi le eno samo požarno brambo. Že dejstvo, da konjev ni takoj na lici mesta, oteži hitro delo gasilcev. Saj so ravno v času žetve konji hudo izmučeni in se jih že zaradi živinskega varstva ne sme prepričano rabiti. Tudi znamenje ognja in služba v shrambi požarnikov potrebuje mnogo pre-membra.

Pred vsem bi bilo tedaj potrebno, da se (vsaj v času žetve) vpelje povsod stalno nočno službo, ki bi jo naj izvrševali člani požarnih bramb. Ureditev gasilnih voz in alarmiranje gasilcev bi bila dolžnost te straže. Požari po končanem delu in ponoči so najbolj nevarni; zato bi morala dva gasilca službo opravljati. V požarniški hišici naj bi bili dve postelji, pri njih pa orodje stražnikov. Nočni čuvaj bi straži ogenj naznani, gasilec A bi moštvo alarmiral, gasilec B bi brizgalne pripravil ter konje vpregel, tako da se prihajači gasilci takoj lahko odpeljejo. Potrebne troške bi morala dežela in občina povratiti; saj se gre zato, da se varuje lastnino in življenje prebivalcev. Častna dolžnost vsakega je, da postane član požarne brambe. Redne vaje naj bi delazmožnost požarnikov še povišale, skupni obhodi, parade itd. naj bi tovarisko medsebojno ljubezen povečale in prebivalstvo zmožnost gasilcev pokazale.

Ako bi se vse te nauke povsod vpeštevalo, potem bi bilo na tisoče manj požarov in tisočkrat bi se lahko že nastali ogenj hitro pogasil.

slavnost, ki naj bode obenem praznovanje obletnice krvavih dogodkov leta 1908. Znano je, kako se v Ljubljani take slavnosti praznuje. Zato je upati, da bode oblast divjanje gotovih prenapetih slovenskih krogov vstavila. Sicer pa večina tudi slovenskega ljubljanskega prebivalstva s takimi priredbami itak ni zadovoljna. Kajti dobička nima od tega nikdo, kakor k večjem „narodni advokati“. Prebivalstvu samem pa je srbofilsko divjanje v gospodarskem oziru vedno škodovalo.

Iz Spodnje-Stajerskega.

V sv. Lenartu slov. gor., tako se nam poroča — praznovali so preteklo nedeljo zaključek drugačja šolskega leta na novi nemški šoli. Slavnost je vodil g. nadučitelj Flory. Na dnevnom redu so bile deklamacije, petje in telovadba. Zlasti telovadba dečkov in deklic je našla mnogo odobravanja. Nežnejšega je tudi težko mislit, kadar lepo deco, zbrano v različnih skupinah okoli grba „Schulvereina.“ Izstopivši so dobili knjige in spominske listke v slovo. Udeležba pri tej lepi slavnosti je bila izborna in lahko rečemo, da je bilo vse splošno zadovoljno. Nemška šola v sv. Lenartu napreduje in bode i zanaprej napredovala!

Javna zahvala. Iz Šoštanja se nam poroča: G. Karl Emil pl. Haebler, graščak na Guttenbühl pri Šoštanju je zopet svojo plemenitost dokazal in je podelil večje darove za razne potrebsčine mestu Šoštanju. Tako je dal za izidanje nemške šole, ki bode s prihodnjim letom postala 3 razredna, veliko svoto 500 kron. Nadalje je podelil nemškemu otroškemu vrtecu 100 kron, prostovoljni požarni brambi 50 kron; tej je tudi obljudil, da ji bode pomagal pri nabavi novih rezervit in uniform. Nadalje je kot čestilec petja podelil nemškemu moškemu pevskemu društvu „Liederkranz“ 35 kron. Kot dobrotnik revežev se je zavezal, da bode v oskrbo revcev v Woschnaggovem zavodu mesečno 42 kron plačal. Samoumevno je, da se veseli mesto nad to velikodušnostjo in da se visokemu gospodru javno zahvaljuje z upanjem, da bode i zanaprej potrebsčine mesta podpiral.

40 letnico kot kopeljski zdravnik praznoval je te dni g. dr. Jos. Hoisel v Rogoški Slavini. Čestitamo vremu možu iz vsega srca!

Čudna naturna igra. Iz Frama (Frauheim) se nam poroča: Zadnji četrtek je v Koprivniku pri Framu pri posestniku g. L. A počnik vrgla krava popolnoma človeku podobno tele. K temu opomnimo

Novice.

Ljubljanskim kričačem okoli srbofilskih tamoznjih listov je menda zopet dolgčas. Radi bi zopet nemške davkopalcevalec na srbski način nadlegovali in napadali. Slovensko-radikalno dijateljstvo priredi dn. 17. septembra neko veliko

Ukradena slika.

Ka Francoskem (in lahko se reče, po vsem za umetnost navdušenem svetu) vlada velikačka razburjenost. Iz posloja Louvre v Parizu je namreč naravnost neverjetno evoto vredna slika „Mona Lisa“ ali „Giacondi“ izginila. Slika je mojstversko delo velikega italijanskega slikarja Leonardo de Vinci. Za sliko, ki predstavlja v nedosežni umetnosti žensko postavo, hotelo se je že dva milijona frankov dati; pa francoska vlada je ni hotela prodati. Leonardo de Vinci je tudi znano krasno sliko o Kristovi zadnji večerji napravil. O tatu slike, ki je 1 meter visoke, še ne vedo ničesar.

Zahtevajte
povsod
„Štajerca“

Das aus dem Louvre entwendete Gemälde
Leonardo de Vinci's „Giaconda.“

Gotovo govejo juho

najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

à 5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso MAGGI-jeve.

le sledete: Dotični izrodek krave ima na vsak način le gotove slučajne sličnosti s človeškim otrokom. Govorce, da se je zgodil pri kravi zločin, ki se sicer v naših krajevih klerikalnega po-neumnenja večkrat pripeti, in da je izrodek plod tega zločina, so napačne. Različna plemena se ne morejo med seboj spartiti. Na celi stvari je torej le neka slučajna podobnost. Bilo bi pa vsakakor zanimivo, ako bi se tudi znanstveniki za to zanimali!

Tatvina. Na sejmu v sv. Jurju j. ž. je bila v spanju kramarjo Jožefu Mozar denarnica z več kot 100 K ukradena. Dolžijo tatvine štiri fantinov, ki so jih v Šmarju zaprli.

Živa baklja. Pekovski učenec Kolar v sv. Jurju j. ž. se je polil s petolejem in se mu je oblekla vneta. Dobil je smrtnonevarne opeklime.

Krava in teleta v vrednosti 600 K so neznani tatovi posestniku Jakobu Slana pri Ljutomerju ukradli.

Umirajočo našli so na cesti v Št. Vidu pri Kozjem neko neznano žensko. Hoteli so jo v bolnišnico odpeljati; ali na poti jim je umrla.

Vlomilci so ukradli posestniku Cilenšek v Braslovčah kovček, v katerem je bilo 1000 K denarja in hranilna knjižica za 8.000 K. V nekem polju so hoteli kovček izprazniti; ali pri temu so jih ljudje pregnali.

Požar. V Selah pri Brežicah je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Franca Merkša z vso kromo in orodjem. Škode je za 5.000 K. Baje je neki Hrvat iz maščevanja zažgal. Požarniki so s pridnim delom omejili razširjenje ognja. Nesrečni posestnik ni bil zavarovan.

Dva tatova na enem kolesu. Fanta Anton Kobale in Jože Majcen iz Konjic ukradla sta Matiji Žunko v Mariboru kolo. Potem sta se oba na tem kolesu v Konjice odpeljala; a tam so ju prijazni žandarji sprejeli in vše prijaznejšo luknjo odpeljali.

Pri sekjanju dreves je bil delavec Vinko Mastnak pri Doprni težko ranjen.

100 krov izgubil je 15 letni sinček železničarja Jalunščika v Mariboru. Iz strahu pred kaznijo je revez potem pobegnil. Doslej ga še niso našli. Denar je najdel neki inženir.

Povozil je vlak kmetsico Frančiško Kosternaj pri sv. Jurju j. ž. Revica je bila na mestu mrtva.

Veliki požari. Prebivalstvo v radgonski okolici je hudo razburjeno, ker se požari nekaj časa sem grozno množijo. Šele pred kratkim so v radinski kopelji nekega 16 letnega pozigalca zaprli. 21. p. m. pa je pričelo pri Kotzbecku v Radgoni goreti. V grozni hitrosti se je razširil ogenj na Schützovo gospodarsko poslopje. Osem požarnih bramb ni moglo ogenj pogasiti. Goreča slama je letela čez Muro in je tam tudi več hiš zažgala. Kotzbeck ima škode za 7.300 krom, drugi pogorelec za 1.670 K, Schütz pa za 6.628 K. Zažgal je postopac Alois Šifer. Ko so ga zaprli, je rekel, da je zato zažgal, da bi dobil v ječi brezplačno preskrbo. Tudi v Verhovcih je pogorelo troje hiš, v Kapelah pa Weberitschova hiša.

Ogenj. Te dni je zopet gospodarsko poslopje Kramarja v Slov. Gradcu pogorelo. Zažgali so otroci, ki so se z užigalicami igrali. Požarniki so preprečili razširjenje ognja; k sreči tudi vetro ni bilo. Škode je za 8.000 K.

Goveje kože v vrednosti 50 K ukradel je neznani tat v kolodvorskem magacinu v Celju.

Pod „hunta“ prišel je v Trbovljah rudar Franc Kunšek; zlomilo mu je večkrat roko.

Rudarska smrt. V Trbovljah se je rudar Jožef Grabner pri delu s strupenim plinom zastupil. Ponesrečenega ni bilo mogoče rešiti in je umrl. Zapustil je vdovo in več otrok.

Požar v romarski cerkvi. V Sielah pri Slov. Gradcu je pričelo v natlačeno polni romarski cerkvi goreti. V hudem strahu so bežali romarji in se je le čuditi, da se ni zgodila večja nesreča. Več oltarjev je bilo hudo poškodovanih, predno so pogumni možje ogenj zadušili.

Zločinska lahkomiselnost. V Cerovcu pri Rogatcu je vladala neka živinska kuga. Občinsko predstojništvo pa tega oblasti ni naznalo. Nasprotno je celo dovolilo, da se vrši tam živinski sejem. Na sejmu je vžitkar Franc Karlin iz Dola jedel meso od bolane živine in je takoj zbolel; v groznih bolečinah je nesrečno potem vsled zastrupljenja krvi umrl. Oblast je uvedla

proti brezvestnemu občinskemu predstojništvu strogo preiskavo in bodejo krivci hudo kaznovani.

Neumno igranje. Z revolverjem igrala sta se v Mariboru Johan Heritschko in Jos. Mesaritsch. Revolver se je sprožil in je Mesaritsch smrtnonevarno ranil.

V cerkev vломil je v Sv. Jurju pri Laškem trgu Andrej Drevenschek in ukradel precej denarja. Mežnar Peklar je tata zasačil, a ta se mu je iztrgal in je pobegnil.

Sejemski tat. Na sejmu v Laškem trgu odrezal je neznani tat nekemu posestniku žep, v katerem se je nahajalo 1.200 K.

Mrlič v grmovju. V nekem grmovju v Mariboru so našli 60 letno čevljarjevo ženo Ano Hautle kot mrliča. Baje jo je vsled pijače zadelo kap.

Dinamitna patrona se je sprožila v Trbovljah rudarju Alojzu Pirs. Odtrgal mu je štiri prste roke in ga sploh težko ranilo.

V sušilnicu gorelo je pri hmeljarju Mihi Luževič v Petrovčah. Škode je za 2000 K.

Iz Koroškega.

Orglar Grafenauer igra, kakor znano, v državni zbornici prav žalostno in smešno vlogo. Za resnega ga nikdo ne smatra in kadar prične svoje šaljivke pripovedovati, zapuščajo i najpridnejši poslanci zbornico. Doma pa se dela Grafenauer kot najvpivnejšega in najdelavnnejšega koroškega poslanca. In kér sam nima prav nijakoršnih zaslug za koroško ljudstvo, baha se s tujim perjem. Evo zanimivi todazevni slučaj: V volilnem okraju Grafenauerja se je od znane strani pričela govorica širiti, da se je Grafenauer za nesrečne pogorelce v Uggowitzu v državni zbornici zavzel in da jim je državno podporo pridobil. Naglašalo se je celo, da je bil Grafenauer edini, ki je za nesrečne pogorelce skrbel in da je že zleti še več takih poslancev... Kaj je na tej govorici resničnega? Res je, da je nemško-napredni koroški poslanec dr. Waldner takoj prišel dan po požaru v državni zbornici vložil nujnostni predlog; tudi je šel takoj k ministerstvu in je zahteval ter dobil večjo svoto za pogorelce, kjer bi ti drugače ne mogli svojih hiš zopet zgraditi. Občina Uggowitz spada namreč v volilni okraj dr. Waldnerja in ta je dobil tudi od vlade oblubo, da bodejo pogorelci čimvečjo mogočo podporo dobili. Grafenauer pa je šel in je na farizejski način šele drugi dan po požaru vložil interpolacijo, brez da bi zastopnika volilnega okraja o temu obvestil. Grafenauerjeva interpolacija nima prav nobenega pomena, bode romala v koš, kakor skoraj vsi Grafenauerjevi predlogi. Ali — klerikalni priganjači pa le kričijo, da je Grafenauer tisti, ki je pogorelcem pomagal. Ja, z jezikom se nesrečnim prebivalcem ne pomaga!

Prevalje. Piše se nam: Celovški „Šmir“ zopet tuli po naročilu farških hujškačev in pri-

naša napade, ki so zrasli na svinjski trati ali pa v doberleveških lužah. Po lužah kvajo žabe in kar se sliši od teh, ni kaj lepega. Radi pričustimo črnih kvakanje v celovškem „Šmru“. Ali to jim še ni dovolj! Začele so zdaj te črne žabe skakati iz luž in letati od hiše do hiše. Nesramno laž nosijo zdaj med nezavedno ljudstvo, da je neki tukajšni trgovci, ki je napravil elektrarno, in da so posestniki, ki imajo električno razsvetljavo po svojih sobah vpeljano, vse to na troške občine storili. Tako grdo laž si upa razširjati neka nam dobro znana tukajšna črna banda, ki nima prav nobene vesti. Dobro vemo, da je stala vpeljala električne razsvetljave tukajšnjim posestnikom precej denarja. Vemo pa tudi, da je vpeljavo moral plačati isti, kateri jo je pustil napraviti. Zakaj pa se črni obrekovaci ne preprečijo povisjanju doklad? Tega ne storijo, ker potem bi ne bilo mogoče blativi! Bojijo se resnice, kakor vrag križa. Prihodnjič več!

Blažna ljubezen. V trgu Feldkirchen je in nesrečne ljubezni frizer Tomaž Fuss obstreljal mlinarico Willegger. Ranil jo je težko; potem pa je še sam sebe ustrelil in se je takoj mrtev na tla zgrudil. Gospa Willegger ni hotela njenih ljubezenskih predlogov uslušati in je to nesrečne do obupa gnalo.

Z automobilem zasledovali so orožniki Janeza Šahner, ki se je pri Beljaku zagrešil nad nekim 6 letnim dekletem. Zločincu so vjeli in zaprli.

Kravo ukradel je iz paše neznanec vzhitrni Tekli Baumgartner pri sv. Lenartu. Kravo je vredna 360 kron.

Zaprlji so v Celovcu kovača Albina Fuhrholzer, ker je neko kolo ukradel.

Smrtna nesreča. Pri žagi g. Scarpa Spodnji Beli je ponesrečil žagar Venutti. Nekaj lata mu je predrla trebuh. Bil je kmalu potem mrtev.

Vlomil je neznani tat pri trgovcu Kuttermig v Krumpendorfu in ukradel blaga za 100 krov.

Zgorela je posestnikova hčerka Ana Tercher v Ziegelsdorfu. Prišla je namreč pred približno in je take rane pridobila, da je v bolnični v groznih bolečinah izdihnila.

Požar. Posestniku Skrejnjig pri Velikovci je pogorelo hiša z vsemi gospodarskimi poslopi in vso kromo. Baje je nastal ogenj pri benzinskom motorju. Škoda je velika. Nesrečni posestnik je pred 6 leti tudi pogorel.

Vlomil je neznani tat pri posestniku Matuschki v sv. Primožu in ukradel več zlatnine, perila jedil in družega blaga.

Pogorela je v Ladingu posestniku Schmidmu hiša in gospodarska poslopja z vso premičnim ter vsemi pridelki. Ogenj je vpepelil potem 50 m oddaljeno sosedovo Schramlovo hišo. Škoda je tako velika, o vzroku požara pa se ničesar ne vede.

Z nožem sunil je v celovški okolici delavec Pogačnik tovarša Janco in ga težko ranil.

Die Cholera in Indien.

